

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 11.

18de marts 1894.

20de aarg.

Hjem fra fiske.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar Ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Sjette lektse.

Det femte bud.

ABC-klassen: Det femte bud.

Katekismus-klassen: Det femte bud og Luthers forklaring.

Forklarings-klassen: Det femte bud, Luthers forklaring, 1 Joh 3, 15 (Sp 127) og Matt. 25, 35, 36: „Jeg var hungrig, og J gav mig at æde; jeg var tørstig, og J gav mig at drikke; jeg var fremmed, og J tog mig til eder; jeg var nøgen, og J klædte mig; jeg var i fængsel, og J kom til mig.“

Ørk.

1. Hvad er forbudt i det femte bud? At slaa ihjel.
2. Hvad er det at slaa ihjel? At tage ens liv, at dræbe.
3. Om du uden at vilde det kom til at dræbe en ven, havde du da syndet mod dette bud? Nei.
4. Men om du havde nogen, saa du vilde dræbe ham, men som ikke til det, hvad havde du dog i Guds sine øjnt? Saaet ham ihjel (1 Joh. 3, 15).
5. Hvad kaldes den, som jaalebes ved had til næsten lynder mod det femte bud? En manddraber eller morder.
6. Hvis allerebe had er mord, hvad er da ogsaa alt det, som had driver os til at gjøre mod næsten? Mord.
7. Kævn nogle af de maader, som had til næsten viser sig paa. Det biter sig i haanlige og brede blifse eller geberder, i bitre og tvuende ord, ved at neate hjælp eller tilgævelse jaabelsom ved ligevrent drab (Kain, Bbh 4; Saul, Bbh. 34).
8. Hvad vilde du falde den, som ikke med egen haand dræbte en anden, men dog var skyld i hans død? En morder (David, Bbh. 36; Jøberne, Bbh. 98).
9. Hvad vilde det være, om vi ikke tog livet af vor næste helt eller med engang, men voldte ham skade, saa hans liv blev forført? Det vilde ogsaa være synd mod det femte bud.
10. Hvorledes kan vi jaalebes forførte næstens liv? Ved at lægge for tungt arbejde paa ham, ved at volde ham angst og sorg, ved at forføre ham til drif eller utugt, ved at neate ham hjælp i nød (Farao, Bbh. 24; Presten og leviten, Bbh. 65).
11. Hvem alene har ret til at tage et menneskes liv? Gud, som gav det.
12. Hvad siger du da om det, at øvrigheden tager morderes og andre grove forbryderes liv? Det er Gud, som har givet øvrigheden den ret, og derfor Gud, som tager saadannes liv. 1 Mos 9, 6: „Hvo der udgjør menneskets blod, ved mennesket skal hans blod udgjøses.“

13. Hvad maa vi derimod bømme om dem, som myrder sig selv? De begaar en grueltig lynd (Judas Bbh. 92).
14. Hvad befales i det femte bud? At vi skal hjælpe vor næste og slaa ham vi i al legemlig nød (Matt. 25, 35, 36. Den barmhertige Samaritan, Bbh. 65; Abraham, Bbh. 9).
15. Hvad dømmer Jesus endog om den mindste hjælp, som vi kristne giver næsten? Han anser den, som bar den givet ham.

Lessons for the Sunday School.

Eleventh Lesson.

THE FIFTH COMMANDMENT.

ABC Class: The Fifth Commandment.

Catechism Class: The Fifth Commandment and Luther's Explanation.

Explanation Class: The Fifth Commandment, Luther's Explanation, 1 John 3, 15 (Quest. 127), and Matt. 25, 35, 36.—“For I was a hungered, and ye gave me meat: I was thirsty, and ye gave me drink: I was a stranger, and ye took me in: I was naked, and ye clothed me: I was sick, and ye visited me: I was in prison, and ye came unto me.”

INSTRUCTION.

1. What does God here forbid us? To kill.
2. What is it to kill? To take life.
3. If you, by accident and against your will, should take the life of a friend, had you then sinned against the fifth commandment? No.
4. But if you hated some one, so that you wished his death, but did not really take his life, what were you guilty of in the eyes of God? Guilty of having killed that person.—1 John 3, 15.
5. What is he called, that by hating his neighbor sins against the fifth commandment? A murderer.
6. If hate itself is murder, what is also everything, which hate against our neighbor makes us do to him? Murder.
7. Mention some of the ways, in which hate against our neighbor shows itself. It shows itself in angry and scornful looks or gestures, in bitter and threatening words, when we refuse him help or forgiveness as well, as when we kill him outright (Cain.—B. H. 4; Saul.—B. H. 34).
8. What would you call a man, who did not kill another with his own hand, but yet caused his death? A murderer (David.—B. H. 36; the Jews.—B. H. 98).
9. What if we did not entirely or at once take another's life, but harmed him, so that his life was shortened? That would also be murder.
10. How can we thus shorten the life of our neighbor? By forcing too much work upon him, by causing him anguish or sorrow, by leading him into drinking or unchastity, by refusing him help in need (Pharao.—B. H. 24; the priest and the Levite.—B. H. 65).
11. Who alone has the right to take a man's life? God, who has given it.
12. How do you then regard the action of the government, when it takes the lives of murderers and other gross criminals? God has given the government this power; it is, therefore, God that takes the lives of such men.—Gen. 9, 6.

13. What must we, on the other hand, say of those, who take their own lives? They commit a terrible sin (Judas.—B. H. 92).
14. What does God in this commandment bid us do? God bids us assist and comfort our neighbor in danger and want (Matt. 25. 36, 37; the good Samaritan.—B. H. 65; Abraham.—B. H. 9).
15. How does Jesus look upon even the smallest service, which we Christians render to our neighbor? He looks upon it as rendered unto himself.

Under en løves klør.

Sommeren 1851, fortæller en engelsk officer, som havde opholdt sig længe i Indien, var jeg paa reise for at vende tilbage til mit regiment, som dengang laa i Disa.

Den 22de juni havde jeg opslaaet mit telt for natten ved bredden af floden Barnasja. Jeg var en lidensstabelig elsker af jagt og havde med stor iver benyttet hver anledning dertil siden min ankomst til Indien. Den egn, hvorigjennem jeg netop reiste, var rig paa alskens vildt, særlig vildsvin, og jeg besluttede heller ikke denne gang at lade anledningen gaa ubenyttet hen.

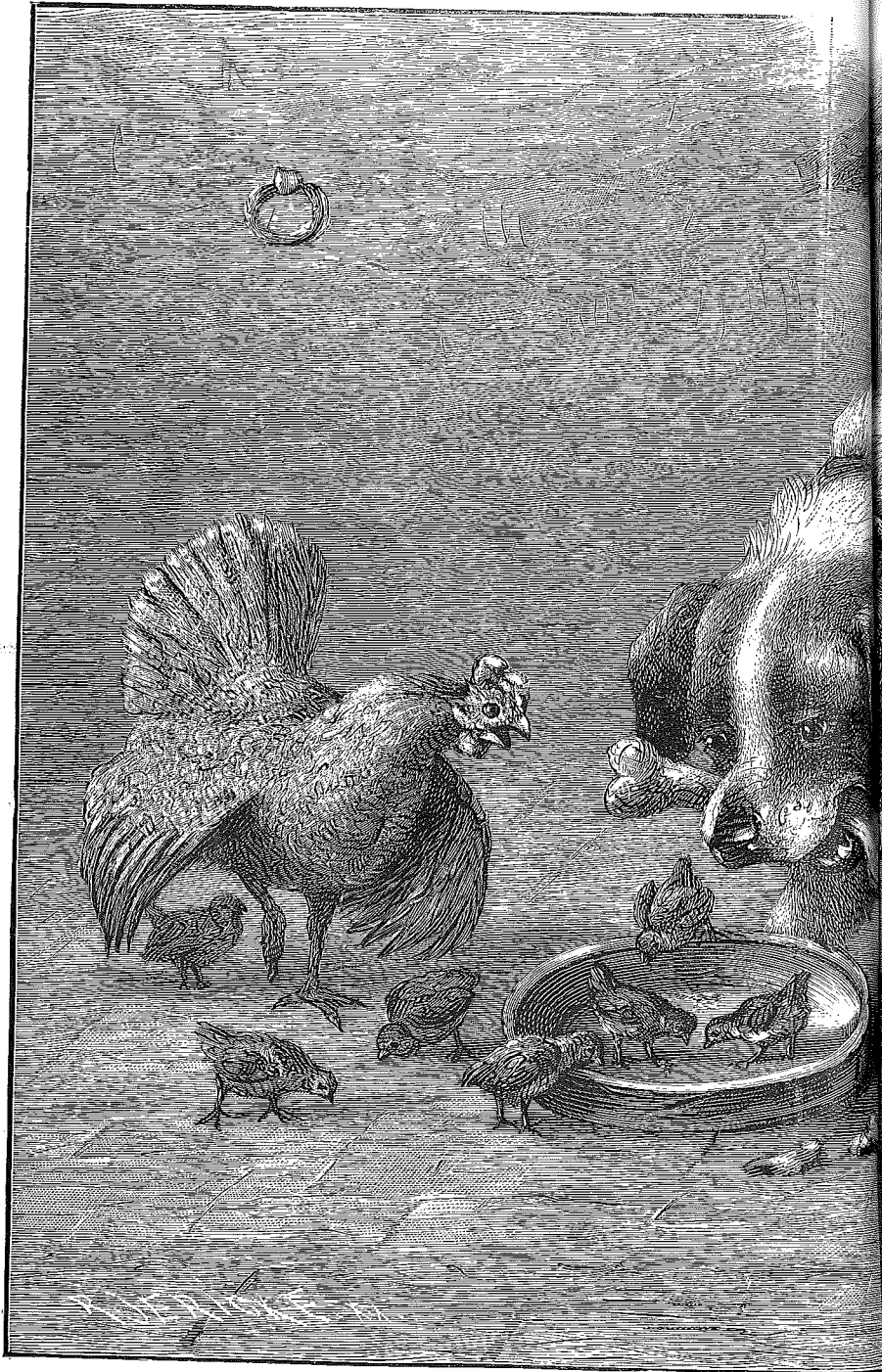
Vi havde allerede redet et godt stykke uden at støde paa andet end nogle vildsvinunger, som var for smaa til, at jeg syntes det var umagen værd at ride efter dem, og min taalmodighed og mit gode lune begyndte at tage ende, da en af mine ledsagere viste mig sporene af et stort svin; de saa ganske friske ud, og jeg besluttede at følge dem. Vi red videre en halv time, haabende hvert øieblik at støde paa dyret, da vi i randen af en liden kratklov pludselig fandt en død okse. Omtrent 20 alen tilhøire for den laa en anden, og knapt hundrede alen derfra igjen det vildsvin, som vi havde fulgt sporene af.

Mine indfødte ledsagere samlede sig om denne, og jeg hørte dem gjentagne gange udbryde: „Løver! Løver!“ Værgelig over at blive forhindret i min jagt steg jeg af hesten og lod mig vise sporene af løverne. Vi kunde tydelig se, at der habdet været seks af dem, og da det er disse dyrs stik at vende tilbage om natten og fortære sit bytte, tvilede jeg ikke paa, at de endnu befandt sig i nærheden. Jeg greb mit gevær, og efter med vanskelighed at have faaet de indfødte til at gaa med paa min plan om at opsøge løverne,

fulgte vi sporene henimod en kratklov, som trakke sig ned mod floden.

Efter en kort stans traadte vi ind i kratkloven uden at vide, om ikke det næste skridt kunde bringe os i berøring med løverne. Vi vandrede imidlertid hele kloven igjennem uden at støde paa nogen af dem og opdagede at dyrene havde forladt den; de fem var gaaede nedad det delvis udtørrede flodleie, medens den sjette, som efter sporene at dømmes var den største, var vendt tilbage til kloven og derfra havde begibet sig opover langs floden. Den sidste besluttede jeg at følge efter. Snart førte dens spor os hen til en del krat lige ved floden. Jeg var ikke før traadt ind i dette, før jeg hørte et skrig, og da jeg sprang omkring en busk, som borttog udsigten for mig, fik jeg øie paa en vældig løve, som flygtede i uhyre sprang. Jeg skyrede paa den, men skjød feil. Jeg raabte da til min nærmeste ledsager, at han ikke skulde slippe den affyne. Han satte sin hest i galop, men kom snart efter tilbage og meldte, at løven var flygtet hen i et stort tornekrat. Han førte mig hen til stedet, og jeg nærmede mig indtil paa tredive alen. Dyret laa paa jorden og havde sine øine rettede paa os. Jeg løftede mit gevær og skyrede. Den satte i et frygteligt brøl og skyrte afsted. Jeg havde truffet den ovenfor det ene ben; thi da den lige efterpaa satte over flodleiet, hinkede den paa tre ben. Min ledsager vilde følge efter den; men da vendte den om og gav sig til at forfølge ham under frygtelige brøl; det faldt ham dog ikke vanskeligt at slippe bort, hvorefter dyret trak sig tilbage og stillede sig under et enkeltstaende træ. Der stod den, saa vi kunde betragte den i sin helhed, næsten saa stor som en ung okse, med tungen hængende ud af munden og pissende sig om siderne med sin hale, medens den udsødte det ene brøl efter det andet.

Jeg lod hele mit følge trække sig tilbage, spændte hanen paa mit gevær og nærmede mig indtil paa tredive alens afstand, hvorpaa jeg trykkede løs. Jeg rante den i bugen, saavidt jeg kunde forstaa. Da den fik kuglen i sig, sænkede den hovedet og skyrte imod mig; men da den var kommen blot ti skridt fra mig, vendte den pludselig om, løb en kort strækning ned langs floden, satte over denne og flygtede ind i en stor kratklov paa

den anden side af det næsten udtørrede elveleie.

De indfødte omringede mig og forfikkede, at løven maatte have faaet et dødeligt saar. Jeg var fuld af feiersstoltthed, kaldte den et feigt dyr og indbildte mig, at jeg blot behøvede at tage mit bytte i besiddelse. Raskt begav jeg mig afsted, og skjønt solen stod midt paa himmelen, og det var voldsomt varmt, gik jeg tilfods. Vi traadte ind i den kratflov, hvor løven var forsbundet. Krattet var saa tæt, at jeg knapt kunde se en alen foran mig. En tidlang søgte jeg forgjæves; men endelig raabte en af de indfødte: „Sakib, sakib! (o. e. herre, herre!). Der er den i buffene!“ Nu fik ogsaa jeg øie paa den. Den sad der som en hund med tungen hængende ud af munden og stirrede paa os. Jeg hørvede mit gevær, men som følge af øieblikkets ophidselse og den sterke hebe skjalt jeg saa paa haanden, at jeg var sikker paa, at jeg vilde komme til at skyde feil. Jeg sænkede derfor atter geværet og sagde til min nærmeste ledsager, at han skulde skyde. Denne var en udmerket skytte; jeg havde set ham paa hundrede alens afstand med sin kugle ramme en floste, saa den sprang i stykker.

„Nei, nei, sakib. Mig ikke skyde! Mig bange! Mig ikke træffel!“ var hans svar.

„Men jeg kan ikke holde geværet støt“, sagde jeg, „derfor maa du skyde. Ellers er det ube med os begge!“

Med disse ord gav jeg ham mit gevær og stillede mig ved siden af ham for at gjøre ham mere modig. Han skydede, men — skjød feil. Straks kastede han geværet fra sig og flygtede. I samme øieblik, som løven hørte knaldet, styrkede den rasende frem. Jeg blev staaende et sekund, men tog derpaa tilbøns, saa hurtigt jeg kunde. Men jordbunden bestod af løs sand, saa det faldt mig vanskeligt at komme afsted. Jeg kunde ikke have løbet langt, da jeg hørte løven udstøde et voldsomt brøl tæt bag mig. Jeg søgte at vige undaf ved et sidespring, mit mod sbigtede mig, benene negtede at bære mig længere — den gjorde et spring og kastede mig til jorden. Et ordentligt slag af den vilde været den visse død for mig, men da dens ene ben var saaret, fik den ikke tilføiet mig et saadant. Den greb mig i den nedre del af ryggen, rystede mig, som en kat gjør med en mus, og sønderflængede mig skrækkelig; derpaa

kastede den mig med anstøt mod jorden. Saa greb den mig i venstre arm og bed mig gang paa gang, hvilket foraarjagede mig saa voldsomme lidelser, at jeg løstede den høre arm og greb den i øret. Den slap nu armen og greb mig i haandledet. Jeg bad til Gud, at han maatte lade mig slippe med en hurtig død. Uheldigvis udmattet lagde den sig ned i sin fulde længde, hvorved dens ene forben kom til at ligge over min høre skulder og den anden, som den havde trukket noget tilbage, mellem mine ben. Med langt uafhængende tunge som en hund, der er udmattet efter voldsom løben, blev den liggende saaledes og se paa mig. En ubestemt følelse af, at mit blik maatte kunde indgyde den frygt, rørte sig hos mig; jeg løstede derfor mit hoved og saa stibt paa den, og saa laa vi begge en stund og saa paa hverandre.

Min indiske tjener, som havde været ti aar i min tjeneste, havde imidlertid nærmet sig paa ti skridts afstand. Jeg hørte ham sige: „O masseh, masseh, hvad skal jeg gjøre? Hesten vil ikke nærmere.“

„Lad den løbe og kom mig tilhjælp“, svarede jeg fortbilet. Men han kom ikke.

„Men Card Cawn, du maa ikke lade mig dø paa denne maade! Red mig, hvis du kan!“

Han kom alligevel ikke. Jeg gjorde ham de bitreste bebrejdelser; men han svarede blot med udbrud af angst og skræk. Tilfaldt, da det allerede begyndte at sortne for mine øine, og jeg ansaa mig for dødens visse bytte, sprang løven op, løb omtrent tyve skridt og faldt død om.

Nu samlede hele følget sig om mig. De lagde mig paa en slags baare og bragte mig til nærmeste landsby. Jeg var næsten nøgen; mine klæder hang blot i nogle filler om mig. To gange faldt jeg i asmagt, inden man naaede landsbyen. Her blev mine saar vaskede og forbundne, hvorpaa man lagde mig paa en seng og bar mig til mit telt. Card Cawn red straks afsted for at finde en af mine kamerater, løjtnant Green, som netop var paa marschen til Disa med en afdeling soldater. Han maatte ride længe, før end han fandt ham. Green forlod straks sin afdeling, og var allerede klokken syv om aftenen hos mig og forestod med den største omhu min pleie, indtil jeg bedredes. Jeg gjemte skallen

af min frygtelige modstander og benytter dens skind som fodleppe, saa jeg med de mange ar paa mit legeme og teppet under mine fødder skal have vanskeligt for at glemme hin stund under løvens klør, som havde betaget mig min jagtlyst for fremtiden.

Faderkjærlighed.

Ander rædselsregimentet i Frankrig i aarene 1793-94 blev en ung mand ved navn Voiz-rall's stillet for revolutionsretten og dømt til døden. Hans far, en ærbørdig olding, vilde ikke stilles fra sønnen og ledsagede ham til fængslet. Paa henrettelsesdagen faldt den unge mand, udmattet som han var af spændingen, i en dyb søvn, medens hans far sad ved hans leie. Imidlertid kom fangevogteren tilligemed nogle soldater ind i fængslet for at afhente de dødsdømte; i haanden holdt han en liste over deres navne. Han forkyndte de tilstedeværende, at deres sidste time var kommen og begyndte langsomt at oplæse navnene. Da navnet Voiz-ralles nævnedes, var der ingen, som svarede. Se, da fik den gamle far pludselig en tanke, og da navnet raabtes anden gang, svarede han høit: „Her!“ Han sluttede sig dermed til deres tal, hvis maal var guillotinen. Han bovede ikke at omfavne sin søn af frygt for at vække ham eller henvende vogterens opmærksomhed paa sig. Men før han gik, fik han dog leilighed til at sige til en af de tilbageblevne fanger: „Gjør jer umage for at trøste ham, naar han vaagner, forat mit offer ikke skal blive til unytte ved hans forvitelse. Jeg fordrer lydigheid. Sig ham, at jeg forbyder ham at sætte sit liv i fare, som jeg nu for anden gang har givet ham.“ Da gik han ud, lagde hovedet under faldbøssen, idet han sulkede: „Herre, velsign og bevar min søn!“

Guds kærlighed.

In prædikanter gik forbi en zigeunerleir. Han gik derhen og købte nogle kurbe; da hørte han tale om en syg gut i leiren. Han bad da om tilladelse til at se ham. Faderen spurgte: „Vil De tale med

ham om religionen?“ „Nei.“ „Hvad vil De da tale om?“ „Alene om Jesus.“ „Nu vel, da kan De gaa til ham; men kom ihu, at hvis De taler med ham om religionen, saa hidses jeg hunden paa Dem.“ I et telt laa gutten alene, angreben af tæring, og paa sidste stadium af denne befandt han sig nu. Prædikanten hidsede ham i øret følgende tekst: „Ligesom Moses“ o. s. v. „Saa har Gud elsket verden“ o. s. v. Han gjentog dette vers fem gange, men det syntes, som om den syge intet hørte eller opfattede. Den sjette gang, prædikanten gjentog ordene, aabnedes den syges øine, og et vemodigt smil gled over hans læber. Med lav stemme sagde han: „Jeg har aldrig takket ham derfor, men ingen har heller sagt mig dette før. Jeg takker ham nu saa hjertelig, jeg, som blot er en fattig zigeuner; men nu ser jeg det, han elsker ogsaa mig.“ Prædikanten kunde ikke mere, han blev overvældet af taknemmelighed til Gud, og han faldt ned og tilbad og lovede Jesus.

Ordene: „saa er det.“ klang igjennem fra den syges læber. Næste dag var den syge død. Faderen sagde, han døde saa stille og rolig. Denne gang var den første han ordentlig hørte om Guds kjærlighed i Kristo. Vi, børn, hører om den ofte, har den faaet smelte vore hjerter? Har vi takket ham for hans kjærlighed? Vi vil det idag, og fra nu af bandre i lyset som lysets børn.

Salt.

Dr. Lofhart blev engang paa en reise nødt til at tilbringe en søndag paa et berts-hus. Da han om morgenen, før end han vilde gaa i kirken, kom ind i gæstestuen, saa han to herrer, som beredte sig til at spille schak.

„Mine herrer“, sagde han, „har De laaset deres kufferter forsvarlig?“ „Nei, just ikke det. Er her da thy i huset?“

„Det siger jeg ikke“, svarede doktoren; „men jeg tænkte blot, at om tjenerne kom ind og saa eder at agte herrens tredje bud saa ringe, kunde de fristes til at agte det syvende lige saa ringe.“

Herrerne følte sig trufne og forlod straks schakbrættet. Doktorens salt virkede.

En natlig vandring.

† **J**eg kom hjem sent en aften," fortæller en forkynder af Guds ord, "og gik straks tillsammans forat hvile, som jeg saa høilig trængte; men ikke længe efter vækkede den ven, som jeg boede sammen med, mig af min første vedervægende søvn, idet han sagde, at en liden pige ønskede at tale med mig.

Jeg vendte mig lidt ærgerlig i sengen og svarede: "Jeg er saa træt. Bed hende at komme tilbage imorgen, saa skal jeg tale med hende."

Et øieblik efter kom min ven tilbage og sagde: "Jeg tror alligevel, at det er bedst, du staar op. Den lille pige ser saa lidende ud. Hun er usfelt klædt, uden hat og sko, og nu har hun sat sig paa trappen udenfor døren. Hun siger, at hun nødvendigvis maa tale med dig, og at hun vil vente, til du kommer."

Jeg klæbte paa mig, og da jeg aabnede gangdøren, fik jeg øie paa en liden pige, som var rent ynkelig at se til. Hele hendes udseende fortalte om sorg, mangel, lidelse og forsømmethed. Hun saa paa mig og spurgte:

"Er De den herre, som prædikede igaaftes og sagde, at Kristus kunde frelse de fortabte?"

"Ja."

"Da vil jeg bede Dem at følge med mig hjem straks og forsøge at saa min stakkels far frelst."

Hvorledes er det med din far da?"

"Jo, han er meget snild, naar han ikke drikker. Men nu har han ikke arbejde og drikker saa forkræftelig, og han har næsten taget livet af stakkels mor. Men hvis Jesus kan frelse de fortabte, saa kan han jo ogsaa frelse ham, og derfor vil jeg bede Dem følge med hjem straks."

Jeg tog min hat og fulgte min lille veiviser, som sprang foran og gang efter gang saa sig om for at forvise sig om, at jeg var med.

O, hvilket elendigt hjem det var! Et lavt, mørkt kjelderrum. Gulvet var aldeles bedækket af smuds, ikke en stol eller et bord eller engang en seng var at opdage.

Det var en bidende kold aften, og ikke

en glød fandtes i kaffelovnen. I en krog laa paa et lidet skiddent halmleie en kvinde. Hun havde bundet et klædesplag om sit hoved, og hun jamrede sig høit af smerte.

Da vi traadte ind af døren, sagde hun med svag stemme: "O, mit barn, mit barn, hvorledes kan du finde paa at føre en fremmed herind."

Hendes historie var sørgelig, men snart fortalt. Manden, som var uden arbejde, var som vanvittig af druffenskab og havde slaaet hende, fordi hun ingen kveldsmad havde til ham, da der ikke fandtes mad i huset. Han var nu gaaet op til en kamerat, som boede ovenpaa i samme hus, og hun ventede, at han hvert øieblik kunde komme ned og atter begynde at slaa hende.

Ødsel samme kom manden ind.

Jeg begyndte at tale venligt til ham, men blev afbrudt af den lille pige, som nærmede sig hen til mig og hviskede: "Tal ikke med far; det bare gjør ham værre. Hvis det havde hjulpet, vilde han have været frelst for længe siden; thi mor pleier at tale saa kjærlig til ham, Men De maa bede Jesus, som frelser de fortabte, at han frelser min stakkels far."

Skamsfuld over den lille piges tro, knælede jeg ned og den stakkels druffenbolt fulgte mit eksempel. Jeg bad, saaledes som jeg tror, jeg aldrig før havde gjort.

Mandens haarde hjerte begyndte at smelte, og han raabte høit om naade. Og en saadan bøn bedes aldrig forgjæves. Han bøiede sig i ydmyg anger for Herren.

Der kom hjælp til denne nødens bolig. Husfruen kunde atter komme op fra sit elendige leie, og hjemmet blev hyggeligere. Om søndagen tog manden sin lille pige ved hånden og fulgte hende til søndagskolen for at høre noget om den Frelser, som redder de dybest sunkne. Han begyndte et nyt liv og fik lønnende arbejde; thi han var en dygtig arbejder.

Saaledes velsignede Herren en liden piges tro paa ham, som er mægtig til at frelse alle.

Oplosning paa omfribningsgaarden i nr. 9

1. Kragerø. 2. Brevik. 3. Sverige.